

Ekspertyza na temat oszczędności dla samorządów terytorialnych wynikających ze wspólnych zakupów sprzętu informatycznego dla szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych

Krzysztof Król

Zakupy sprzętu informatycznego przez jednostki samorządu terytorialnego

Wg danych miesięcznika CRN w 2014 roku sprzedano w Polsce łącznie ok. miliona komputerów stacjonarnych, z czego 60% trafiło do klientów instytucjonalnych, a ponad połowę z nich sprzedano w ramach przetargów. Ok. 7% maszyn dla klientów instytucjonalnych stanowiły urządzenia All-in-One. Co ciekawe, według danych firmy IDC, obok Czech i Rumunii, Polska była jedynym z nielicznych krajów na świecie, w których w 2014 roku zanotowano wzrost liczby sprzedanych komputerów stacjonarnych. W Polsce było to 8% a w Czechach i Rumunii odpowiednio 19 i 24,5%.

Bardzo dobre rezultaty sprzedaży komputerów w 2014 stacjonarnych wynikały z konieczności wymiany starego sprzętu na nowy. Sytuacja ta związana była z końcem wsparcia dla systemu Windows XP. Jak się okazuje, wykorzystujące go komputery dominowały w różnego rodzaju jednostkach administracji terytorialnej – stąd tak duża liczba przetargów. Starzejący się sprzęt komputerowy w urzędach jest wciąż sporym problemem [1]. Administracja publiczna niższego szczebla często korzysta z przestarzałych urządzeń, do końca ich możliwości technicznych. W większych urzędach sprzęt zmienia się średnio co sześć – osiem lat. To w dalszym ciągu bardzo długi czas eksploatacji. Rotacja sprzętu w firmach komercyjnych następuje bowiem zazwyczaj co trzy-cztery lata.

Problem wymiany sprzętu w jednostkach administracji

Komputery starego typu, nie tylko zużywają więcej prądu, ale częściej też ulegają awariom. Z reguły sprzęt objęty jest trzyletnią gwarancją, po tym czasie naprawy odbywają się już na koszt podatnika. Najczęściej wymianie podlega sprzęt najstarszy, taki którego nie da się już naprawić, lub jego naprawa jest całkowicie nieopłacalna – często droższa niż zakup nowego sprzętu. W takiej sytuacji zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych, sprzęt może być kupiony bez przetargu w ramach zapytania ofertowego. W przypadku zapytań ofertowych dotyczących zamówień o wartości poniżej 30 000 euro netto, co stanowi równowartość 126 747 zł. ich treść może być dowolnie kształtowana przez zamawiającego. W zakresie zapytań ofertowych nie obowiązują wymogi ustawy Prawo zamówień publicznych odnośnie treści SIWZ czy zasad opisanie przedmiotu zamówienia [2]. Co jakiś czas organizowane są jednak przetargi na większe ilości sprzętu. Urzędnicy mają bowiem coraz większą świadomość, że kupując wiele komputerów na raz są w stanie uzyskać znacznie atrakcyjniejszą cenę.

Polskie prawo nie wskazuje kiedy dana instytucja publiczna ma wymienić bądź zakupić sprzęt komputerowy, dlatego przy ocenie przydatności sprzętu szczególną uwagę zwraca się na wydajność, awaryjność i ogólny stan techniczny danego urządzenia. Istotne są także czynniki ekonomiczne, wymogi prawne, cel wykorzystania sprzętu oraz bezpieczeństwo. W praktyce sprzęt komputerowy wymienia się na nowy w momencie, gdy nie można już na nim realizować bieżących zadań – np. nie jest w stanie obsługiwać nowych wersji aplikacji wykorzystywanych w jednostce administracji. Większość jednostek wymienia sprzęt jednak nie wcześniej niż przed pełnym zamortyzowaniem się danego komputera i w ramach dostępnego budżetu.

Jak pokazuje praktyka, urzędy kupują sprzęt komputerowy ze środków własnych gminy, z budżetu miasta, dotacji celowych w ramach zadań zleconych oraz ze środków pozyskanych w ramach projektów unijnych. Eksploatowane zasoby komputerów to niestety średnio wciąż, w zależności od gminy, od 25 do nawet 65% sprzęt starzejący się. Niestety, często decyzję o zakupie lub wymianie sprzętu podejmuje kilka osób, co spiętrza formalności i sprawia, że proces decyzyjny wydłuża się lub jest odkładany w czasie. Oddzielnym problemem jest przekazywanie sprzętu do podległych gminie placówek oświatowo-wychowawczych. Często trafia tam do dalszej eksploatacji wycofany z urzędu jeszcze sprawny, aczkolwiek mocno przestarzały już sprzęt [1]. Obecnie w szkołach, w zależności od szacunków, jest od 350 do 500 tys. komputerów stacjonarnych. Ich średni wiek to ok. 8 lat.

Laptopy oraz AiO dla urzędów i szkół

Jak pokazuje raport opublikowany przez CRN [3] w tym roku wyraźnie widać już spadek liczby sprzedanych w Polsce komputerów stacjonarnych. Za dwa pierwsze kwartały (obecnie dostępne są jedynie takie dane) nabywców znalazło zaledwie 370 tys. pecetów – oznacza to blisko 17% spadek w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego kiedy to sprzedało niemal 450 tys. komputerów. Na tak duży spadek sprzedaży wpływ miało przede wszystkim znaczne ograniczenie zamówień ze strony klientów instytucjonalnych. Warto podkreślić, że znacznie większym zainteresowaniem, przede wszystkim ze strony administracji publicznej i podległych im jednostek, zaczęły za to cieszyć się komputery typu AiO (All-In-One). Stanowiły już one ponad 10% całego rynku desktopów i sporą grupę sprzętu kupowanego w przetargach.

W samym pierwszym kwartale 2015 roku ogłoszono przetargi na dostawy około 15 tys. sztuk AiO. Na zainteresowanie komputerami klasy All-in-One wpływa coraz niższa ich cena. Prosty zintegrowany z monitorem komputer AiO kosztuje poniżej 1000 zł netto. Największym, jak do tej pory przetargiem na komputery AiO był w 2013 roku przetarg dla Ministerstwa Finansów na wyposażenie izb skarbowych. Wygrany on został przez firmę Lenovo, która dostarczyła 28 tys. tego typu komputerów [4].

Również dzięki malejącej cenie w znaczący sposób wzrósł popyt na notebooki. W pierwszym półroczu 2015 roku sprzedano prawie milion tego typu maszyn (972 tys.) [5]. Największym zainteresowaniem cieszą się komputery mobilne w cenie od 900 do 1,5 zł netto, które zaczynają konkurować również z tabletami. Co więcej tanie notebooki stają się powoli tańsze od droższych pecetów. Za ta-

niego peceta trzeba obecnie zapłacić ok. 1000 do 1500 zł netto, a wymaga on jeszcze dodatkowo zakupu monitora, klawiatury i myszki za kilkaset złotych. Dlatego coraz większym zainteresowaniem, zwłaszcza szkół oraz placówek oświatowo-wychowawczych cieszą się różnego rodzaju laptopy. Niestety, za zmieniającym się rynkiem IT zupełnie nie nadążają przepisy.

Zerowa stawka VAT

Jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z ustawą o systemie oświaty, są odpowiedzialne za zapewnienie odpowiedniego poziomu kształcenia na każdym etapie rozwoju dziecka. Jak mówi Art. 21a. tej ustawy, „Szkoły i placówki podejmują niezbędne działania w celu tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły lub placówki i jej rozwoju organizacyjnego” [6]. Nie da się obecnie tego celu osiągnąć bez technologii IT/ICT. Dlatego przy istniejących ograniczeniach budżetowych, tak istotna jest zerowa stawka VAT na dostawy sprzętu komputerowego dla placówek oświatowych.

Zgodnie z rekomendacjami Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczącymi realizacji działań: „Zakup sprzętu ICT, wg standardów ujętych w programie rządowym „Cyfrowa szkoła” oraz „Rozwijanie umiejętności wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu wszystkich przedmiotów”, a także „Wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK „Cyfrowa szkoła”, placówki oświatowe powinny zostać wyposażone w przenośne komputery dla uczniów oraz nauczycieli. Każdy nauczyciel powinien mieć do dyspozycji służbowy komputer przenośny do użytku w szkole i w domu na potrzeby swojej pracy. W każdej szkole powinno znajdować się przynajmniej jedno laboratorium komputerowe wyposażone w ok. 15-30 komputerów, laboratorium przyrodnicze z min. jednym komputerem na trzech uczniów. Dochodzą do tego laboratoria przedmiotowe, w których każdego komputera powinien korzystać jeden uczeń (np. laboratoria językowe). Najbardziej optymalnym zakupem jest tutaj zakup komputerów mobilnych. Nic więc dziwnego, że w pilotażu projektu „Cyfrowa Szkoła” około 95% placówek oświatowych biorących w nim udział zakupiło notebooki. Na powyższe rekomendacje powołują się też wszystkie Regionalne Programy Operacyjne w obszarze kształcenia i edukacji.

Niestety, zgodnie z Art.83 ust. 1 pkt. 26 ustawy o podatku od towarów i usług [7] stawkę podatku w wysokości 0% stosuje się do dostaw sprzętu komputerowego dla placówek oświatowych, przy czym sprzęt komputerowy, o którym mowa zdefiniowany został w załączniku Nr 8. Wymieniono tam takie towary jak: jednostki centralne kompu-

terów, serwery, monitory, zestawy komputerów stacjonarnych, drukarki, skanery, urządzenia komputerowe do pism Braille'a (dla osób niewidomych i niedowidzących), urządzenia do transmisji danych cyfrowych (w tym koncentratory i switche sieciowe, routery i modemy). W dokumencie tym zupełnie zbrakło takich urządzeń jak notebook, tablety, a także wykorzystywanych obecnie powszechnie w szkołach tablic interaktywnych, projektorów multimedialnych czy cyfrowych urządzeń pomiarowych i dydaktycznych.

Warto zwrócić uwagę, przez placówki oświatowe rozumie się szkoły i przedszkola publiczne i niepubliczne, szkoły wyższe i placówki opiekuńczo-wychowawcze zgodnie Art. 43 ust. 9 ustawy o podatku od towarów i usług. Co ważne, katalog placówek oświatowych wskazanych na potrzeby art. 83 ust. 1 pkt 26 ustawy o VAT ma charakter zamknięty zgodnie z interpretacją Izby Skarbowej w Katowicach z 17 lipca 2014 r., IBPP2/443-387/14/JJ czy interpretacją Izby Skarbowej w Poznaniu z 28 marca 2012 r., ILPP2/443-40/12-2/MR. Oznacza to, że zastosowanie zerowej stawki podatku VAT na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 26 ustawy o VAT na dostawy sprzętu komputerowego nie jest możliwe, jeżeli sprzęt nie jest dostarczany dla placówki oświatowej w rozumieniu art. 43 ust. 9 ustawy o VAT. Istotne jest tutaj to, że sam fakt posiadania przez daną instytucję statusu placówki oświatowej w rozumieniu ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty [6] nie jest wystarczający do zastosowania zerowej stawki VAT-u.

Intencją ustawodawcy było oczywiście, zwolnienie m.in. komputerów dla szkół z podatku VAT. W chwili powstawania ustawy, jako komputer rozumiano stacjonarne peceta składający się z jednostki centralnej, monitora, klawiatury oraz urządzeń wskazujących jak np. myszka komputerowa. W świetle przeprowadzonej powyżej analizy polskiego rynku komputerowego, komputery stacjonarne coraz szybciej zastępowane są notebookami, a za popyt na tradycyjne pecety odpowiadają już niemal wyłącznie różnego rodzaju jednostki administracji państwowej i samorządowej. Zmienia się też struktura rynku. Co więcej, jak pokazano w analizie, urządzenia mobilne stają się znacznie tańsze niż komputery stacjonarne.

Oznacza to, że w najbliższych 2-3 latach kupno do jednostki oświatowo-wychowawczej komputera stacjonarne będzie nie tylko nieopłacalne, ale może stać się wręcz niemożliwe. Co więcej komputery w szkołach i w jednostkach administracji są mocno przestarzałe. Pilna staje się za tym nowa interpretacja komputera edukacyjnego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów w wykonaniu ustawy o podatku od towarów i usług, tak aby zerowa stawka VAT obejmowała notebooki, tablety inne cyfrowe pomoce dydaktyczne dla szkół.

Projekt takiego wystąpienia znajduje się w załączniku niniejszej ekspertyzy

Interpretacje

Jak widać, główny problem związany jest tutaj z zakresem stosowania zerowej stawki podatku VAT w wypadku dostaw sprzętu komputerowego do wszelkiego typu placówek oświatowych. Laptopy, a coraz częściej tablety, muszą zatem zostać zaliczone do określonych grup towarowych wymienionych we wspomnianym załączniku Nr 8 do ustawy o VAT. Oczywiście, teoretycznie komputer przenośny może być potraktowany w świetle ustawy o VAT jako jednostka centralna ze zintegrowaną klawiaturą, urządzeniem wskazującym (touchpadem) i monitorem. Wówczas, jako taki mógłby być on objęty zerową stawką VAT.

Niestety, na taką interpretację przepisów kategorię nie zgadzają się Izby Skarbowe. W katalogu sprzętu komputerowego objętego zerową stawką VAT na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 26 ustawy o VAT nie mieszczą się m.in. komputery przenośne, laptopy i, notebooki, a także netbooki i tablety. Wymienić tu można interpretację Izby Skarbowej w Warszawie z 20 lutego 2013 r., IPPP2/443-1213/12-2/RR; interpretację Izby Skarbowej w Katowicach z 20 kwietnia 2012 r., IBPP2/443-65/12/IK; interpretację Izby Skarbowej w Poznaniu z 12 października 2011 r., ILPP4/443-498/11-3/ISN; interpretację Izby Skarbowej w Poznaniu z 4 listopada 2009 r., ILPP2/443-1247/09-3/MR.

Co więcej, Izba Skarbowa w Warszawie w interpretacji z 15 czerwca 2012 r. (IPPP1/443-360/12-2/PR) stwierdziła: „Mając na uwadze powyższe oraz treść powołanych przepisów należy stwierdzić, iż laptop nie mieści się w katalogu pojęć, użytych przez ustawodawcę w poz. 1 załącznika nr 8 do ustawy, gdyż nie jest jednostką centralną komputera, serwerem, monitorem ani zestawem komputerów stacjonarnych. Komputer przenośny nie jest również urządzeniem do transmisji danych cyfrowych, o którym mowa w poz. 5 tego załącznika. W ocenie tutejszego organu fakt, że laptop będzie pełnił w szkole funkcje stacjonarnej jednostki komputerowej nie oznacza, iż jest zestawem komputerów stacjonarnych. W efekcie - wbrew twierdzeniom Wnioskodawcy - komputer przenośny nie został wymieniony przez ustawodawcę w załączniku nr 8 do ustawy, co oznacza, iż do dostawy ww. towaru nie można zastosować preferencyjnej stawki podatku od towarów i usług w wysokości 0%, na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 26 ustawy.”

Innymi słowy, laptop, notebook ani inne urządzenie przenośne nie spełnia w jakimkolwiek stopniu warunków zastosowania preferencyjnej, zerowej stawki podatku od towarów i usług. Niestety, taka niekorzystna interpretacja przepisów dotyczy również tablic interaktywnych, projektorów multimedialnych, a nawet urządzeń wielofunkcyjnych łączących w sobie funkcje skanera, drukarki i kserokopiarki.

Odwrócony VAT

W wypadku przetargów IT organizowanych przez jednostki administracyjne lub jednostki oświatowe może pojawić się jeszcze zagadnienie dotyczące rozliczenia odwrotnego VAT-u (tzw. reverse charge mechanism). Mechanizm ten występuje w rozliczeniach podatku od towarów i usług i polega na obciążeniu nabywcy towarów lub usług obowiązkiem rozliczenia VAT-u. Innymi słowy, zamiast sprzedającego to kupujący jest tutaj zobowiązany zapłacić urzędowi skarbowemu VAT.

Dlaczego ten temat został poruszony w niniejszej analizie. Otóż od 1 lipca 2015 r. zaczęła obowiązywać nowelizacja ustawy o VAT wprowadzająca wspomniany mechanizm odwrotnego obciążenia dla kolejnej grupy towarów. Nowelizacja ta zobowiązała nabywców wyrobów elektronicznych takich jak m.in. notebooki czy laptopy, o łącznej wartości powyżej 20 tys. złotych do rozliczania podatku VAT zamiast sprzedającego. Jak łatwo zauważyć, tej wielkości kwoty osiągnąć można nawet przy niewielkich przetargach. Co więcej, mechanizm odwróconego obciążenia znajduje również zastosowanie w sytuacji, gdy łączna wartość towarów (bez kwoty podatku) w ramach jednolitej gospodarczo transakcji (za transakcję jednolitą uznaje się tutaj transakcję obejmującą umowę, w ramach której występuje jedna lub więcej dostaw towarów, nawet jeżeli są one dokonane na podstawie odrębnych zamówień lub wystawianych jest więcej faktur dokumentujących poszczególne dostawy), przekroczy wspomniane 20 tys. zł.

Odwrócone obciążenie obejmuje po nowelizacji dostawy towarów z kategorii elektroniki takie jak telefony komórkowe, smartfony, konsole do gier, wideo oraz komputery przenośne rozumiane jako tablety, notebooki, laptopy itp. Wszystkie te towary wymieniono w poz. 28a-28c załącznika nr 11 do ustawy o VAT.

Warto jednak pamiętać, że zastosowanie mechanizmu odwróconego VAT-u uzależnione jest jednak od spełnienia m.in. warunku posiadania przez nabywcę towarów statusu czynnego podatnika VAT. W ten sposób wyeliminowano wszystkie transakcje, w których towary nabywa podatnik VAT zwolniony z VAT lub wykonujący wyłącznie czynności zwolnione z podatku VAT.

Zgodnie z nowelizacją nabywca laptopów otrzyma od sprzedawcy fakturę na ich zakup z dopiskiem „odwrócone obciążenie”. Na podstawie tej faktury nabywca na jej odwrócenie (może to też zrobić w osobnym dokumencie wewnętrznym lub nawet w używanej jeszcze fakturze wewnętrznej) wyliczy 23 proc. VAT dla celów jego zaewidencjonowania i zadeklarowania.

Centra usług wspólnych

Ponieważ w świetle obowiązującego prawa oraz jego interpretacji przez Urzędy Skarbowe nie ma możliwości zastosowania zerowej stawki podatku VAT dla urządzeń mobilnych kupowanych przez jednostki wychowawczo-oświatowe, warto zastanowić się nad zmniejszeniem kosztów przetargu, w tym jednostkowych kosztów zakupu niezbędnych urządzeń. Warto zauważyć, że większość pojedynczych jednostek oświatowych rzadko ma potrzebę zamawiania sprzętu IT/ITC o wartości powyżej tzw. progu bagatelności wynoszącego wspomniane już 30 tys. euro netto i stosowania przepisów wynikających z ustawy o zamówieniach publicznych [2]. Oznacza to, że zamówienia mogą mieć charakter odformalizowany.

Sposobem na optymalizację kosztów, związanych z organizacją zamówienia dla poszczególnych jednostek podległych jednostkom samorządu terytorialnego, a także na obniżenie kosztów zakupu ze względu na skalę zamówienia mogą okazać się Centra Usług Wspólnych (CUW). W Dzienniku Ustaw z 2015 r. pod pozycją 1045 opublikowano niezwykle ważną dla samorządowych finansów publicznych ustawę z 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw [15]. Celem ustawy jest poprawa funkcjonowania i organizacji wykonywania zadań publicznych (własnych i zleconych) przez jednostki samorządu terytorialnego.

Ustawa wprowadza zmiany w szeregu przepisów, które dotyczą m.in. możliwości utworzenia centrów usług wspólnych, a więc jednostek zapewniających w szczególności obsługę organizacyjną, administracyjną, finansową lub księgową dla innych jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego. Co ważne, jednostki samorządu terytorialnego oraz samorządowe osoby prawne mogą, w zależności od swoich potrzeb, swobodnie dostosowywać zakres wspólnej obsługi. Regulacja pozwala objąć obsługą zarówno nowe zjawiska dotyczące funkcjonowania administracji samorządowej, jak i rozwiązania techniczne, które pojawią się w przyszłości.

Jedną z form współpracy jednostek samorządu terytorialnego oraz podległych im jednostek organizacyjnych mogą być również usługi informatyczne, w tym organizacja zamówień i przetargów dotyczących zakupu, obsługi i utrzymania sprzętu IT/ITC czy świadczonych usług informatycznych. Jak się okazuje, ustawa pod tym względem jedynie reguluje zaskórnicę rzeczywistość. Informatyczne centra usług wspólnych istnieją nie tylko w firmach prywatnych, ale również w jednostkach administracji publicznej.

Przykłady działania

Jednym z pierwszych w Polsce Centrum Usług Wspólnych należących do jednostek samorządu terytorialnego, które świadczą usługi informatyczne jest powstałe we Wrocławiu na początku 2014 roku Centrum Usług Informatycznych [16]. CUI Wrocław powstało w wyniku przekształcenia Wydziału Informatyki Urzędu Miejskiego Wrocławia i jest jednostką budżetową Gminy Wrocław. W jej imieniu prowadzi działalność określoną w uchwale nr LVI/1713/10 Rady Miejskiej Wrocławia z 4 listopada 2010 r.

CUI Wrocław odpowiada nie tylko za świadczenie usług informatycznych, ale również za budowę i eksploatację miejskich i gminnych sieci telekomunikacyjnych działających na terenie Gminy Wrocław. Oznacza to, że CUI Wrocław pełni funkcję operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej MAN Wrocław, operatora wszystkich sieci lokalnych należących do Urzędu Miejskiego oraz należących do wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław, a także gospodaruje sprzętem i oprogramowaniem. W praktyce wszystkie zakupy i przetargi dotyczące sprzętu IT, komputerów, notebooków czy tabletek na rzecz poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław organizowane i rozstrzygane są przez to centrum usług wspólnych.

Podobne Centrum funkcjonuje w Tarnowie powstaje w ramach Tarnowskich Gniazd Innowacyjnych Specjalizacji [16]. Tarnowski CUW odpowiada za realizację wspólnej polityki zarządzania infrastrukturą IT. Tarnowski CUW odpowiadać będzie za wybudowanie platformy sprzętowej przeznaczonej do instalacji wirtualnych środowisk pracy udostępnianych gminom oraz ich jednostkom organizacyjnym. Odpowiadać też będzie za tworzenie interfejsów wymiany danych gminnymi, lokalnymi systemami IT a Tarnowskimi Gniazdami Innowacyjnych Specjalizacji.

Oczywiście, oprócz możliwości uzyskania znacznych oszczędności związanych np. z przetargami dla szkół związanych z zarządzaniem samą procedurą i uzyskaniem lepszych ofert, stworzenie CUW-u czy CUI pozwala zoptymalizować i usystematyzować działania organizacyjne jednostki samorządu terytorialnego oraz podległych mu jednostek i jego otoczenia. Co ważne CUW może jako samodzielna jednostka świadczyć usługi dla podmiotów trzecich. W ten sposób z centrum generującego koszty zmienia się w jednostkę przynoszącą przychody dla budżetu administracji.

Dzięki Centrum Usług Wspólnych łatwiej też podnosić kompetencje urzędników, czy prowadzić szkolenia dla nauczycieli. Z reguły na takie działania szkoleniowe nie mogą sobie pozwolić mniejsze jednostki organizacyjne, a centrum przychodzi tu ze znaczną pomocą (np. mogą być organizowane webinaria). Ponadto obsługa większej

liczby klientów IT sprawia, że pracownik nie zmieniając pracodawcy ma możliwość zdobycia szerszych kwalifikacji i uczestniczenia w większej liczbie projektów wdrożeniowych. To tylko niektóre zalety tworzenia Centrów Usług Wspólnych.

Literatura:

- [1] Alicja Bar, „Starzejący się sprzęt komputerowy”; IT w Administracji 3/2014
- [2] Prawo zamówień publicznych; Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz.U. 2004 Nr 19 poz. 177, z późn. zm., tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.)
- [3] Artur Kostrzewa, „Desktopowa Sinusoida, Raport CRN Polska”; CRN 9/2015
- [4] Artur Kostrzewa, „Wyjście z niszy”; CRN 9/2015
- [5] Artur Kostrzewa, „Bing? Bingo!”; CRN 9/2015
- [6] Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. 1991 Nr 95 poz. 425, z późn. zm.)
- [7] Ustawa z dnia 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. nr 177, poz. 1054, z późn. zm.)
- [8] Interpretacja Izby Skarbowej w Katowicach z 17 lipca 2014 r., IBPP2/443-387/14/JJ (<http://interpretacje-podatkowe.org/placowka-oswiatowa/ibpp2-443-387-14-jj>)
- [9] Interpretacja Izby Skarbowej w Poznaniu z 28 marca 2012 r., ILPP2/ 443-40/12-2/MR (<http://interpretacje-podatkowe.org/stawki-podatku/ilpp2-443-40-12-2-mr>)
- [10] Interpretacja Izby Skarbowej w Warszawie z 20 lutego 2013 r., IPPP2/443-1213/12-2/RR; (<http://www.epodatnik.pl/interpretacje-podatkowe/wykaz.php?id=9304-2013-02-20-dyrektor-izby-skarbowej-w-warszawie-ipp2-443-1213-12-2-rr>)
- [11] Interpretacja Izby Skarbowej w Katowicach z 20 kwietnia 2012 r., IBPP2/443-65/12/IK; (<http://www.epodatnik.pl/interpretacje-podatkowe/wykaz.php?id=30708-2012-04-20-dyrektor-izby-skarbowej-w-katowicach-ibpp2-443-65-12-ik>)
- [12] Interpretacja Izby Skarbowej w Poznaniu z 12 października 2011 r., ILPP4/443-498/11-3/ISN; (<http://interpretacje-podatkowe.org/stawki-podatku/ilpp4-443-498-11-3-isn>)
- [13] Interpretacja Izby Skarbowej w Poznaniu z 4 listopada 2009 r., ILPP2/443-1247/09-3/MR, (<http://interpretacje-podatkowe.org/stawki-podatku/ilpp2-443-1247-09-3-mr>)
- [14] Interpretacja Izby Skarbowej w Warszawie z 15 czerwca 2012 r., IPPP1/443-360/12-2/PR, (<http://www.epodatnik.pl/interpretacje-podatkowe/wykaz.php?id=39149-2012-06-15-dyrektor-izby-skarbowej-w-warszawie-ipp1-443-360-12-2-pr>)
- [15] Ustawa o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2015, poz. 1045)
- [16] Martyna Wilk, „Usługi informatyczne w centrum”; IT w Administracji 8/2014

Załącznik: Projekt meritum pisma do Ministra Finansów ws. interpretacji stawki 0 proc. VAT na komputery przenośne:

Aby zapewnić dostęp do komputerów jak największej liczbie uczniów i nauczycieli przy ograniczonym budżecie należy rozważyć zastosowanie 0% stawki VAT na komputery przenośne. Zwracamy uwagę, że ustawa o podatku od towarów i usług (ustawa o VAT), art. 83 ust. 1 pkt 26 mówi, że Stawkę podatku w wysokości 0% stosuje się do: ... dostaw sprzętu komputerowego: a) dla placówek oświatowych..., przy czym sprzęt komputerowy, o którym mowa powyżej jest zdefiniowany w Załączniku Nr 8. Rozumiemy, że intencją ustawodawcy było zwolnienie m.in. komputerów dla szkół z podatku VAT. W okresie, kiedy powstawał załącznik do ustawy, przez komputer rozumiano komputer stacjonarny jako zestaw składający się z tzw. jednostki centralnej, monitora, klawiatury i urządzeń wskazujących (np. myszy komputerowej). Obecnie zadania, które kiedyś można było realizować w placówkach oświatowych wyłącznie za pomocą komputerów stacjonarnych lub ich zestawów można realizować znacznie lepiej za pomocą komputerów przenośnych (np. notebooków). Zgodnie z rekomendacjami Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczącymi realizacji działań: „Zakup sprzętu ICT, wg standardów ujętych w programie rządowym „Cyfrowa szkoła” oraz „Rozwijanie umiejętności wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu wszystkich przedmiotów” oraz „Wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK „Cyfrowa szkoła”, placówki

oświatowe mogą zostać wyposażone w przenośne komputery dla uczniów oraz nauczycieli. Na powyższe rekomendacje powołują się wszystkie Regionalne Programy Operacyjne w obszarze kształcenia i edukacji. Stosowanie komputerów przenośnych stało się powszechne i daje placówkom oświatowym korzyści wynikające z mobilności tych urządzeń. Ponadto każdy nauczyciel powinien zostać wyposażony w służbowy komputer przenośny do użytku w szkole oraz w domu w celu realizacji procesu dydaktycznego, zadań administracyjnych i kontaktu z rodzicami. Czynności te nie mogą być realizowane za pomocą komputera prywatnego ze względu na konieczność stosowania standaryzowanego, legalnego oprogramowania będącego własnością szkoły (Należy zwrócić uwagę, iż użytkowanie programu, który jest bezpłatny do użytku domowego na prywatnym komputerze nauczyciela, a wykorzystywany w szkole w celach zawodowych może łamać postanowienia licencyjne np. oprogramowanie antywirusowe) oraz realizacji wymagań GIODO dotyczących Ustawy o ochronie danych osobowych. Rozumiemy również, że komputer przenośny może być traktowany w świetle ustawy o VAT jako jednostka centralna komputera (będąca zestawem komputerowym) ze zintegrowaną klawiaturą, touchpadem (urządzenie wskazujące) i monitorem, i jako taka może być objęta 0% VAT, tak jak i inne komputery służące oświacie. Choć w świetle powyższego objęcie komputerów przenośnych 0% stawką podatku VAT wydaje się oczywiste, to być może potrzebna jest stosowna opinia ministra finansów w tej sprawie..

Kopia załącznika z ustawy o stawce 0% VAT dla oświaty:

Załącznik nr 8

WYKAZ TOWARÓW, KTÓRYCH DOSTAWA JEST OPODATKOWANA STAWKĄ 0% NA PODSTAWIE ART. 83 UST. 1 PKT 26

Poz.	Nazwa towaru
1.	Jednostki centralne komputerów, serwery, monitory, zestawy komputerów stacjonarnych
2.	Drukarki
3.	Skanery
4.	Urządzenia komputerowe do pism Braille'a (dla osób niewidomych i niedowidzących)
5.	Urządzenia do transmisji danych cyfrowych (w tym koncentratory i switche sieciowe, routery i modemy)

We wspomnianym wcześniej załączniku nr 8 brakuje ponadto takich urządzeń jak tablica interaktywna, projektor multimedialny i cyfrowe urządzenie pomiarowe, które w znacznie większym stopniu pozwalają na wykorzystanie możliwości komputerów w procesie edukacyjnym niż drukarka czy skaner. Wprowadzenie stawki 0% VAT zmniejszyłoby barierę zakupu tych urządzeń przez placówki oświatowe.

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego powstał w 2015 r.
Jest państwową jednostką budżetową podległą MSWiA.
Działa na rzecz dalszej profesjonalizacji samorządu terytorialnego i administracji publicznej.

Ekspertyzy i opracowania NIST, ul. Zielona 18, Łódź 90-601
Sekretariat tel. +48 42 633 10 70
e-mail: sekretariat@nist.gov.pl